

KABİRLERDEN VE ÖLÜLERDEN MEDET UMMAYA ŞER'Î REDDİYE

10
TEMEL İLKE

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

KABİRLERDEN VE ÖLÜLERDEN MEDET UMMAYA ŞER'Î REDDİYE

10 TEMEL İLKE – ÖZET

1

DUA VE İSTİĞÂSE YALNIZ ALLAH'A AITTİR

Dua, tevekkül ve yalnız Allah'ın güç yetireceği gaybî yardım talebi yalnız Allah'a tahsis edilir. Ölülerden böyle bir yardım istenmez.

2

“ALLAH'A YAKLAŞTIRSINLAR” MAZERET DEĞİLDİR

Aracı, şefaatçi ve vesile edinme düşüncesi, Allah'tan başkasına dua etmeyi ve onlardan medet ummayı meşru hale getirmez.

3

SALİHLERİ SEVMEK, ONLARA İBADET ETMEK DEĞİLDİR

Peygamberlere ve salihlere sevgi ve hürmet meşrudur. Fakat dua, ibadet ve gaybî yardım talebi yalnız Allah'ın hakkıdır.

4

KABİR ZİYARETİ İBRET VE DUA İÇİNDİR

Kabir ziyareti ölümü hatırlamak ve kabir ehli için Allah'a dua etmektir; kabir sahibinden istemek için değildir. Tevessül ile ölülerden istiğâse birbirine karıştırılmaz.

5

TEVHİD, KALBİ VE İBADETİ ALLAH'A BAĞLAMAKTIR

Mümin meşru sebeplere başvurur; fakat kalbini sebeplere veya ölümlere bağlamaz. Fayda veren, zararı gideren ve sıkıntıyı kaldıran yalnız Allah'tır.

Şayet bu özet yeterli değilse, konunun Kur'an ve Sünnet delilleri ışığında geniş açıklaması için serinin tamamına müracaat ediniz.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

01 DUA İBADETTİR VE YALNIZ ALLAH'A YAPILIR

Dua, yalnız bir istek cümlesi değil, ibadetin en büyük türlerinden biridir. Allah Teâlâ: **“Mescidler Allah'ındır; Allah ile beraber hiç kimseye dua etmeyin.”** buyurmuştur. (Cin, 18) Bu hüküm peygamber, veli veya salih kişi ayrımı yapmaksızın duayı Allah'a tahsis eder.

Resûlullah ﷺ: **“Dua, ibadetin kendisidir.”** buyurmuş, ardından **“Bana dua edin, size icabet edeyim”** âyetini okumuştur.[1] Hadis, duanın doğrudan ibadet olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Şeyh İbn Bâz rahimehullah, ölülerden medet isteme meselesini açıklarken ölüye dua ve istiğâsenin ona yöneltilmiş bir ibadet olduğunu belirtir. Şifa, kurtarma ve gaybî yardım gibi yalnız Allah'ın kudretindeki hususlarda ölülere yönelmeyi büyük şirk kapsamında değerlendirir.

Kur'an ayrıca şöyle buyurur: **“Allah'ı bırakıp sana fayda ve zarar veremeyecek şeylere dua etme.”** (Yûnus, 106) Dolayısıyla “Ben ona ibadet etmiyorum, yalnız yardım istiyorum” denilmesi tek başına hükmü değiştirmez; ibadet olan dua kime yöneltiliyorsa mesele oradadır.

Selefî ölçü açıktır: Kabir ehline dua edilir değil, onlar için dua edilir. Meşru kabir ziyaretinde ölüden medet beklenmez; ona selâm verilir ve Allah'tan onun için mağfiret istenir.

İLMÎ ÖLÇÜ

Dua ibadettir. İbadet yalnız Allah'ın hakkıdır; ölüye dua etmek yerine Allah'a dua edilir, ölü için ise mağfiret dlenir.

KAYNAKÇA

- [1] Ebû Dâvûd, es-Sünen, no. 1479; Tirmizî, no. 2969, 3247. Elbânî: Sahih.
- [2] Kur'an: Cin 18; Yûnus 106; ayrıca Fâtır 13–14.
- [3] Abdülaziz b. Bâz, Hükümü Duâi Ehli'l-Kubûr ve'n-Nezri Lehüm; ölülerden istiğâse ve dua bahisleri.
- [4] İbn Bâz, meşru kabir ziyareti ve ölü için dua hakkındaki fetvası.

02

ALLAH'TAN BAŞKASINA GAYBÎ YARDIM İÇİN YALVARILMAZ

İstiğâse, sıkıntının giderilmesi için yardım dilemektir. Yalnız Allah'ın güç yetirebileceği gaybî hususlarda yardım Allah'tan istenir. Allah Teâlâ: **“Rabbinizden yardım diliyordunuz da O size cevap vermişti.”** buyurur. (Enfâl, 9)

Resûlullah ﷺ: İbn Abbas'a şu temel ölçüyü öğretmiştir: **“İstediğinde Allah'tan iste, yardım dilediğinde Allah'tan yardım dile.”**[1] Müminin kalbi, özellikle mahlûkun gücünü aşan hususlarda doğrudan Rabbine bağlanır.

İbn Teymiyye rahimehullah, ölüden veya yanında bulunmayan birinden yalnız Allah'ın yapabileceği şeyleri istemeyi meşru sebepler kapsamında değerlendirmez; dua ve istiğâsenin Allah'a tahsis edilmesini tevhidden gereği olarak açıklar.[2]

Şeyh İbn Useymîn rahimehullah da önemli ayrımı ortaya koyar: Hayatta, hazır bulunan ve istenen şeye gücü yeten bir insandan yardım istemek başka; ölüden veya gaipten gaybî biçimde sıkıntıyı gidermesini istemek başkadır.[3]

Şeyh Sâlih el-Fevzân da ölülerden medet istemenin, onların tasarruf edemeyeceği hususlarda kendilerine yönelmek olduğunu belirtir. Tevhid, kul ile Rabbi arasındaki bu ibadet bağına doğrudan Allah'a tahsis eder.[4]

İLMÎ ÖLÇÜ

Diriden gücü yettiği meşru bir konuda yardım istemekle, ölüden veya gaipten yalnız Allah'ın kudretindeki gaybî yardımı istemek aynı değildir.

KAYNAKÇA

- [1] Tirmizî, es-Sünen, no. 2516. Elbânî: Sahih.
- [2] İbn Teymiyye, Kâidetün Celîle fi't-Teveşşül ve'l-Vesîle, dua ve istiğâse bahisleri.
- [3] İbn Useymîn, el-Kavlü'l-Müfîd alâ Kitâbi't-Tevhîd, istiğâse ve yardım isteme bahisleri.
- [4] Sâlih el-Fevzân, İ'ânetü'l-Müstefîd bi-Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, istiğâsenin hükmü bahsi.

03

ÖLÜLER, KENDİLERİNE DUA EDENLERİN İHTİYAÇLARINI GİDEREMEZLER

Kur'an, Allah'tan başka kendilerine yönelinenlerin müstakil olarak fayda ve zarar vermeye güç yetiremeyeceğini açıkça bildirir: **“Allah'ı bırakıp çağırdıklarınız bir hurma çekirdeğinin zarına bile sahip değildir.”** (Fâtır, 13)

Ardından hüküm daha da açık gelir: **“Onlara dua etseniz duanızı işitmezler; işitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet günü de ortak koşmanızı inkâr ederler.”** (Fâtır, 14) Böylece Kur'an, bu yönelişi yalnız faydasız görmekle kalmaz, onu şirk bağlamında zikreder.

İbn Teymiyye rahimehullah, kabir sahibinden hastalığı gidermesini, düşmandan kurtarmasını veya ihtiyaçları karşılamasını istemeyi, Allah'tan başkasına yöneltilen dua ve istiğâse kapsamında açıklar.[1]

Şeyh İbn Bâz rahimehullah da peygamber veya salih bir kimsenin kabrine yönelerek “Bana yardım et, hastama şifa ver, sıkıntımı gider” şeklinde dua edilmesini caiz görmez; bu tür gaybî taleplerin Allah'a yöneltilmesi gerektiğini belirtir.[2]

Şeyh İbn Useymîn rahimehullahın açıklamalarında da ölçü aynıdır: Ölüden, yalnız Allah'ın güç yetireceği bir şeyi istemek meşru sebebe başvurmak değildir. Mümin ihtiyacını doğrudan Allah'a arz eder.[3]

İLMÎ ÖLÇÜ

Kabir sahibine saygı başka, ondan gaybî ihtiyaçların giderilmesini istemek başkadır. Dua ve yalnız Allah'ın kudretindeki yardım talepleri Allah'a yöneltilir.

KAYNAKÇA

- [1] İbn Teymiyye, Käidetün Celîle fi't-Teveşşül ve'l-Vesîle, ölülerden dua ve istiğâse bahisleri.
- [2] İbn Bâz, Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mütenevvîa, kabir ehliine dua ve istiğâse bahisleri.
- [3] İbn Useymîn, el-Kavlü'l-Müfid alâ Kitâbi't-Tevhîd, dua ve istiğâse bahisleri.

04

“BİZ ONLARA SADECE ALLAH'A YAKLAŞTIRSINLAR DİYE YÖNELİYORUZ” MAZERETİ

Kur'an, Allah'tan başkasına yönelenlerin gerekçesini bizzat nakleder:

“Biz onlara ancak bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz.” (Zümer, 3) Demek ki Allah'ı yaratıcı kabul etmek, araya konulan kimselere dua etmeyi tek başına meşru hâle getirmez.

Allah Teâlâ başka bir yerde onların: **“Bunlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir.”** dediklerini bildirir. (Yûnus, 18) Kur'an bu gerekçeyi kabul etmemiş; Allah'tan başkasına yöneltilen bu ibadeti reddetmiştir.

İbn Teymiyye rahimehullah, salih kimseleri Allah'a yaklaştıracı araçlar edinerek onlara dua etmenin, müşriklerin ileri sürdüğü temel gerekçelerden biri olduğunu açıklar. Meşru şefaat inancı, şefaatçiye dua etmek anlamına gelmez.[1]

Şeyh İbn Bâz rahimehullah, **“Biz onların yaratıcı olduğuna inanmıyoruz; yalnız bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye çağırıyoruz”** sözünün hükmü değiştirmediğini belirtir. Çünkü mesele onların yaratıcı kabul edilmesi değil, duanın Allah'tan başkasına yöneltilmesidir.[2]

Şeyh Sâlih el-Fevzân da Zümer 3 ve Yûnus 18'i açıklarken, Allah ile kul arasına dua edilen araçlar koymanın tevhide bağdaşmadığını vurgular. Allah'a yaklaşmanın yolu, Allah'ın meşru kıldığı ibadet ve itaattir.[3]

İLMÎ ÖLÇÜ

“Beni Allah'a yaklaştırsın” veya “bana şefaat etsin” niyeti, Allah'tan başkasına dua etmeyi meşru kılmaz.
Dua doğrudan Allah'a yöneltilir.

KAYNAKÇA

- [1] İbn Teymiyye, Käidetün Celîle fi't-Teveşşül ve'l-Vesîle, şefaat, vasıta ve dua bahisleri.
- [2] İbn Bâz, Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mütenevvîa, kabir ehline dua, şefaat ve istiğâse bahisleri.
- [3] Sâlih el-Fevzân, İ'ânetü'l-Müstefîd bi-Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, müşriklerin şefaat ve yakınlaşma şüphesi bahisleri.

05

ŞEFAAT YALNIZ ALLAH'IN İZNİ VE RIZASIYLA GERÇEKLEŞİR

Şefaattir; fakat mülkü bütününü Allah'a aittir. Allah Teâlâ: **“De ki: Şefaatin tamamı Allah'a aittir.”** buyurur. (Zümer, 44) Bu sebeple şefaate iman etmek, şefaattalebini ibadet şeklinde ölümlere yöneltmek anlamına gelmez.

Kur'an şefaati için iki temel şart bildirir: Allah'ın izin vermesi ve şefaati edildikten razı olması. **“O'nun izni olmadan katında kim şefaati edebilir?”** (Bakara, 255); **“Onlar ancak O'nun razı olduğu kimselere şefaati ederler.”** (Enbiyâ, 28)

Resûlullah ﷺ kıyamet günündeki büyük şefaati anlatırken önce Rabbinden izin verileceğini, ardından kendisine: **“Şefaati et, şefaatin kabul edilsin.”** denileceğini bildirmiştir. [1] Nebî ﷺ dahi Allah'ın izniyle şefaati edecektir.

İbn Teymiyye rahimehullah, Kur'an'ın reddettiği şefaati ile ispat ettiği şefaati ayırır: Allah'tan bağımsız olduğu düşünülen şefaati batıldır; Allah'ın izin verdiği şefaati ise haktır. Bu sebeple şefaatin sahibi ve izin vereni Allah'tır. [2]

Şeyh İbn Useymîn ve Şeyh Sâlih el-Fevzân rahimehumallah da şefaatin tevhid üzere anlaşılması gerektiğini vurgular: Mümin ölüye **“Bana şefaati et”** diye dua etmek yerine, Allah'a yönelerek O'ndan Nebîsinin ﷺ şefaatine kendisini nail etmesini ister. [3][4]

İLMÎ ÖLÇÜ

Şefaattir; fakat Allah'ın mülküdür. Şefaattçiye ibadet ve dua yöneltilmez; şefaati Allah'tan istenir ve ancak O'nun izniyle gerçekleşir.

KAYNAKÇA

- [1] Buhârî, es-Sahîh, no. 4476; Müslim, es-Sahîh, no. 193. Büyük şefaati hadisi.
- [2] İbn Teymiyye, Käidetün Celîle fi't-Teveessül ve'l-Vesîle, şefaati bahisleri.
- [3] İbn Useymîn, el-Kavlü'l-Müfid alâ Kitâbi't-Tevhîd, şefaati babı.
- [4] Sâlih el-Fevzân, l'ânetü'l-Müstefid bi-Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, şefaati bahsi.

06

SALİHLERİ SEVMEK, ONLARA İBADET ETMEYİ MEŞRU KILMAZ

Peygamberleri ve salih kulları sevmek dindendir; fakat sevgi, Allah'a mahsus ibadetlerden birini onlara yöneltme hakkı vermez. Allah Teâlâ: **“İman edenlerin Allah'a olan sevgileri ise daha kuvvetlidir.”** buyurur. (Bakara, 165)

Resûlullah ﷺ, kendisine duyulan sevginin aşırılığa dönüşmesini yasaklayarak: **“Hristiyanların Meryem oğlu İsâ'yı aşırı övdükleri gibi beni aşırı övmeyin. Ben ancak Allah'ın kuluyum.”** buyurmuştur.[1] Nebî ﷺ sevgiyi yasaklamamış; sevgide gulüvvü yasaklamıştır.

İbn Teymiyye rahimehullah, Allah'ın velilerini sevmenin iman ve takvâları sebebiyle meşru olduğunu; fakat onlara dua etmek, istiğâse bulunmak ve Allah'a mahsus ibadetleri onlara yöneltmenin velâyeti sevmek kapsamında değerlendirilemeyeceğini açıklar.[2]

Şeyh İbn Bâz rahimehullah da peygamberleri ve salihleri sevmenin onların kabirlerinden medet istemeyi gerektirmediğini vurgular. Gerçek sevgi, onların tevhid üzere yürüdükleri yola tâbi olmakla gösterilir.[3]

Şeyh Sâlih el-Fevzân rahimehullah, salihler hakkında gulüvvün tarih boyunca şirke götüren sebeplerden olduğunu belirtir. Salihleri yüceltmenin şer'î sınırı, onları Allah'ın kulları olarak sevmek ve hayırda örnek almaktır; ibadetten pay vermek değildir.[4]

İLMÎ ÖLÇÜ

Salihleri sev; fakat sevgiyi ibadete dönüştürme. Gerçek sevgi, onların şahıslarına dua etmek değil, tevhid ve Sünnet üzere yürüdükleri yolu takip etmektir.

KAYNAKÇA

- [1] Buhârî, es-Sahîh, no. 3445. Elbânî: Buhârî hadisi olduğundan ayrıca tahkike ihtiyaç yok; hadis sahihtir.
- [2] İbn Teymiyye, el-Furkân beyne Evliyâi'r-Rahmân ve Evliyâi's-Şeytân, velâyet ve salihler hakkında gulûv bahisleri.
- [3] İbn Bâz, Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mütenevvîa, kabirler, salihlerde gulûv ve istiğâse bahisleri.
- [4] Sâlih el-Fevzân, İ'ânetü'l-Müstefîd bi-Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, salihler hakkında gulûv bahsi.

07

DİRİDEN GÜCÜ YETTİĞİ ŞEYİ İSTEMEK İLE ÖLÜDEN GAYBÎ YARDIM İSTEMEK AYNI DEĞİLDİR

Tevhid, insanlar arasındaki her yardım talebini yasaklamaz. Kur'an'da Mûsâ'nın عليه السلام kıssasında “**Kendi taraftarından olan kimse, düşmanına karşı ondan yardım istedi.**” buyrulur. (Kasas, 15) Hayatta, hazır bulunan ve yapmaya gücü yeten kişiden meşru bir konuda yardım istemek, normal sebeplere başvurmaktır.

Resûlullah ﷺ da: “**Kul, kardeşinin yardımında olduğu müddetçe Allah da kulun yardımındadır.**” buyurmuştur.[1] Böylece insanların birbirlerine güçleri dâhilindeki meşru işlerde yardım etmelerinin şer'an kabul edildiği sabittir.

İbn Teymiyye rahimehullah, mahlûktan gücü yettiği şeyi istemekle, yalnız Allah'ın kudretinde bulunan bir hususta ölüye veya gaibe yönelmeyi birbirinden ayırır. İkinci durumda mesele sıradan sebep değil, dua ve istiğâse meselesidir.[2]

Şeyh İbn Useymîn rahimehullah da istiğâsenin hükmünün, yardım istenen kişinin hayatta ve hazır olması, talebi işitebilmesi ve istenen şeye güç yetirebilmesi gibi şartlara göre değerlendirilmesi gerektiğini açıklar.[3]

Şeyh Sâlih el-Fevzân rahimehullah aynı ölçüyü vurgular: Boğulana kurtarabilecek kişiye “**Bana yardım et**” demekle, kabirdeki birinden hastayı iyileştirmesini veya gaybî bir sıkıntıyı gidermesini istemek aynı değildir.[4]

İLMÎ ÖLÇÜ

Sebebe başvurmak şirk değildir. Fakat mahlûkun gücünü aşan, yalnız Allah'ın kudretindeki gaybî yardım Allah'tan istenir. Tevhid, bu iki alanı birbirine karıştırmamaktır.

KAYNAKÇA

- [1] Müslim, es-Sahîh, no. 2699.
- [2] İbn Teymiyye, Käidetün Celîle fi't-Teveşşül ve'l-Vesîle, dua ve istiğâse bahisleri.
- [3] İbn Useymîn, el-Kavlü'l-Müfid alâ Kitâbi't-Tevhîd, istiğâse bahsi.
- [4] Sâlih el-Fevzân, İ'ânetü'l-Müstefid bi-Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, istiğâse ve sebepler bahsi.

08

KABİR ZİYARETİ İBRET VE DUA İÇİNDİR; KABİR SAHİBİNDEN İSTEMEK İÇİN DEĞİLDİR

İslâm kabir ziyaretini bütünüyle yasaklamamış; amacını ve sınırını Sünnet belirlemiştir. Resûlullah ﷺ: “**Kabirleri ziyaret edin; çünkü onlar size âhireti hatırlatır.**” buyurmuştur.[1] Meşru ziyaret, ölümü ve âhireti hatırlamak ve kabir ehli için Allah’a dua etmektir.

Nebî ﷺ, kabristana gittiğinde ölümlere selâm vermeyi ve Allah’tan onlar için afiyet ve mağfiret dilemeyi öğretmiştir.[2] Dikkat edilirse ziyaretçi kabir sahibinden istememekte; kabir sahibi için Allah’a dua etmektedir.

İbn Teymiyye rahimehullah, Sünnete uygun kabir ziyareti ile bid’at ve şirk içeren ziyareti birbirinden ayırır: Meşru ziyarette ölü için dua edilir; ölüye dua edilmez. Kabri ihtiyaçların arz edildiği bir merci hâline getirmek Nebvî ziyaret maksadı değildir.[3]

Şeyh İbn Bâz rahimehullah da kabir ziyaretinin erkekler için meşru maksadının âhireti hatırlamak ve ölümlere dua etmek olduğunu açıklar. Kabir sahibinden şifa, medet veya sıkıntının giderilmesini istemeyi ise meşru ziyaretin dışında değerlendirir.[4]

Şeyh İbn Useymîn rahimehullah aynı ayrımı vurgular: Ziyaret eden kişi ölüye fayda sağlamak için onun adına Allah’a dua eder; ölüden kendisine fayda sağlamasını istemez. Böylece Sünnet, kabir ziyaretini tevhidî koruyan açık sınırlar içerisinde tutar.[5]

İLMÎ ÖLÇÜ

Kabir ziyareti ölümü hatırlamak, selâm vermek ve ölü için Allah’a dua etmektir. Kabir sahibine dua etmek veya ondan gaybî yardım istemek meşru ziyaret değildir.

KAYNAKÇA

- [1] Müslim, es-Sahîh, no. 976; ayrıca İbn Mâce, es-Sünen, no. 1569. İbn Mâce rivayeti: Elbânî: Sahih.
- [2] Müslim, es-Sahîh, no. 975 — kabristan ziyaretinde okunacak dua.
- [3] İbn Teymiyye, Mecmû’u’l-Fetâvâ, kabirlerin meşru ve bid’î ziyareti bahisleri.
- [4] İbn Bâz, Mecmû’u Fetâvâ ve Makâlât Mütenevvîa, kabir ziyareti ve ölümlerden istiğâse bahisleri.
- [5] İbn Useymîn, el-Kavlü’l-Müfid alâ Kitâbi’t-Tevhîd, kabirler ve gulûv bahisleri.

09

TEVESSÜL İLE İSTİĞÂSE BİRBİRİNE KARIŞTIRILMAMALIDIR

Tevessül ile istiğâse aynı şey değildir. Meşru tevessülde dua Allah'a yapılır; kul Allah'a O'nun isim ve sıfatlarıyla, kendi salih ameliyle veya hayatta bulunan salih bir kimsenin duasıyla yönelir. Allah Teâlâ: **"O'na yaklaştırmaya vesile arayın."** buyurmuştur. (Mâide, 35)

Mağarada mahsur kalan üç kişinin hadisi bunun açık delillerindendir. Her biri yaptığı salih bir ameli zikrederek Allah'a dua etmiş, Allah da kayayı üzerlerinden kaldırmıştır. [1] Onlar ölmüş salihlere seslenmemiş; ihtiyaçlarını doğrudan Allah'a arz etmişlerdir.

İbn Teymiyye rahimehullah, Allah'a yapılan dua içerisindeki meşru vesilelerle, bir ölüyü doğrudan çağırıp ondan yardım istemeyi birbirinden kesin biçimde ayırır. İkincisi artık yalnız "vesile edinme" değil, duanın ve istiğâsenin mahlûka yöneltilmesi meselesidir. [2]

Şeyh İbn Bâz rahimehullah da Allah'ın isimleriyle, salih amellerle ve hayattaki kişinin duasıyla tevessülü meşru görür; ölülere **"Yetiş bana, beni kurtar, hastama şifa ver"** şeklinde yönelmeyi ise tevessül adı altında değerlendirmez. [3]

Şeyh İbn Useymîn rahimehullah aynı usûlü vurgular: Tevessülde istenen Allah'tır; vesile ise duanın kendisi değildir. Bu ayrım kaybolduğunda, "tevessül" adı verilerek ölüye yöneltilen dua ile Allah'a yapılan dua birbirine karıştırılmış olur. [4]

İLMÎ ÖLÇÜ

Meşru tevessülde dua Allah'a yönelir. Ölüye doğrudan seslenip ondan gaybî yardım istemek ise yalnızca "vesile edinmek" diye isimlendirilerek meşru hâle gelmez.

KAYNAKÇA

- [1] Buhârî, es-Sahîh, no. 2272; Müslim, es-Sahîh, no. 2743 — mağaradaki üç kişi hadisi.
- [2] İbn Teymiyye, Kâimâtün Celîle fi't-Tevessül ve'l-Vesîle, tevessül ve istiğâse bahisleri.
- [3] İbn Bâz, Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mütenevvîa, meşru ve yasak tevessül bahisleri.
- [4] İbn Useymîn, el-Kavlü'l-Müfid alâ Kitâbi't-Tevhîd, tevessül, dua ve istiğâse bahisleri.

10

DUA, TEVEKKÜL VE İSTİĞÂSE YALNIZ ALLAH'A TAHSİS EDİLİR

Tevhidin özü, kulun kalbini ve ibadetini yalnız Allah'a bağlamasıdır. Allah Teâlâ: “**Yalnız Sana ibadet eder ve yalnız Senden yardım dileriz.**” buyurmuştur. (Fâtiha, 5) Dua, tevekkül ve yalnız Allah'ın güç yetireceği hususlardaki istiğâse bu kulluğun temel parçalarındandır.

Allah Teâlâ ayrıca: “**Kim Allah'a tevekkül ederse O ona yeter.**” buyurur. (Talâk, 3) Mümin sebeplere başvurur; fakat kalbini sebeplere veya ölümlere bağlamaz. Fayda veren, zararı gideren ve sıkıntıyı kaldıran hakiki kudret sahibi Allah'tır.

Resûlullah ﷺ İbn Abbas'a: “**İstediğinde Allah'tan iste; yardım dilediğinde Allah'tan yardım dile.**” buyurmuştur.[1] Bu Nebvî eğitim, kulun ihtiyaç anındaki yönelişini doğrudan Rabbine bağlayan büyük bir tevhid kaidesidir.

İbn Teymiyye rahimehullah, kulluğun kemalini Allah'a tam sevgi, boyun eğme, dua ve tevekkülle yönelmekte açıklar. Kalbin yalnız Allah'ın kudretindeki bir ihtiyacı ölümlerden veya gaiplerden beklemesi, tevhidin bu temel yönelişiyle bağdaşmaz.[2]

Şeyh İbn Useymîn ve Şeyh Sâlih el-Fevzân rahimehumallah da dua, tevekkül ve istiğâse bahislerinde aynı esası vurgular: İbadet olan yöneliş Allah'a tahsis edilir; meşru maddî sebepler kullanılır, fakat kalbin ibadet bağı yalnız Rabbiyle kurulur.[3] [4]

İLMÎ ÖLÇÜ

Tevhid yalnız “Allah vardır” demek değildir; dua, tevekkül ve gaybî yardım talebini Allah'a tahsis etmektir. Sebeplere başvur, fakat kalbini ve ibadetini yalnız Allah'a bağla.

KAYNAKÇA

- [1] Tirmizî, es-Sünen, no. 2516. Elbânî: Sahih.
- [2] İbn Teymiyye, el-Ubûdiyye; ayrıca Kâidetün Celîle fi't-Tevessül ve'l-Vesîle, dua ve istiğâse bahisleri.
- [3] İbn Useymîn, el-Kavlü'l-Müfîd alâ Kitâbi't-Tevhîd, dua, tevekkül ve istiğâse bahisleri.
- [4] Sâlih el-Fevzân, İ'ânetü'l-Müstefîd bi-Şerhi Kitâbi't-Tevhîd, dua, istiğâse ve tevekkül bahisleri.